

การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านงัวบา ตำบลงัวบา
อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngu Ba,
Nguaba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province

พัชรินทร์ ญาตินิยม¹, นัฐณรงค์ กวีพงศธร², และ สิริินภา ขจรโมทย์³

Patchareeporn Yatniyom¹, Natnarong Kaveepongsathorn², and Sirinpa Khajonmot³

หลักสูตรสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Fine Arts Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Rajabhat Maha Sakham University, Thailand

E-mail: praew0981945986@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2088-5171>

E-mail: nkwiphngsthr@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9052-2384>

Corresponding author E-mail: atbiwclub@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8390-6080>

Received 18/11/2022

Revised 26/12/2022

27Accepted 25/12/2022

บทคัดย่อ

กลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านงัวบา ตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 เป็นกลุ่มหัตถกรรมอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องการหารายได้เสริมทำ เพื่อเป็นการหารายได้ให้กับครอบครัว โดยมีจุดมุ่งหมายว่าต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเพื่อเป็นการรื้อฟื้นภูมิปัญญาการทอผ้าที่มีอยู่แล้ว ดังนั้นการวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาแนวทางและกระบวนการการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย กลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย (2) ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ให้กับกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในพื้นที่บ้านงัวบา ตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม กระบวนการวิจัยเริ่มจากการเก็บข้อมูลแบบเชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญทางการออกแบบผลิตภัณฑ์จำนวน 3 คน ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอีก 3 วิธีก็ได้แก่ (1) การสังเกต: การสังเกตกิจกรรมกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านงัวบา เพื่อให้เห็นถึงการทำงานของกลุ่ม และใช้เป็นข้อมูลในการนำไปออกแบบผลิตภัณฑ์ สังเกตปัญหาและความต้องการของกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านงัวบา และในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย สังเกตผลิตภัณฑ์กระเป๋าที่มีอยู่ในในกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านงัวบา สังเกตกลุ่มเป้าหมายที่นิยมเลือกซื้อกระเป๋าที่ทำจากผ้าฝ้าย และดูว่านิยมรูปแบบใดบ้างจากเว็บไซต์แฟชั่นที่มีความน่าเชื่อถือ (2) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ: การลงพื้นที่ภาคสนาม ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปใช้ในดำเนินการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ของกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการในเรื่องประวัติความเป็นมาของกลุ่มทอผ้า

[753]

Citation:

พัชรินทร์ ญาตินิยม, นัฐณรงค์ กวีพงศธร, และ สิริินภา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านงัวบา ตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766
Yatniyom, P., Kaveepongsathorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngu Ba Nguaba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

ไหมและผ้าฝ้ายบ้านงัวบา ภูมิหลังของการทำผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ และความต้องการในเรื่องของการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมือ และ (3) การสำรวจ: การสำรวจผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือที่มีความชำรุดเสียหาย ของกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านงัวบา จังหวัดมหาสารคาม และสำรวจรูปร่างและรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าฝ้ายในท้องตลาดที่มีการจำหน่าย เพื่อแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการออกแบบผลิตภัณฑ์ จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างเป็นข้อกำหนดการออกแบบผลิตภัณฑ์ เมื่อได้แบบร่างแล้ว จึงให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเลือกแบบที่สอดคล้องกัน เพื่อนำมาพัฒนาเป็นต้นแบบ และนำต้นแบบที่ได้ไปสำรวจความพึงพอใจสินค้า ผ่านกลุ่มเป้าหมายวัยรุ่นและวัยทำงานผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ ผลการศึกษาพบว่า ผลงานการออกแบบและจัดทำกระเป๋าผ้าฝ้ายทั้งหมด 3 รูปร่างจำนวน 9 ชิ้นงาน ประกอบด้วยกระเป๋ารูปทรงโท้ทจำนวน 3 ชิ้น กระเป๋ารูปทรงบาแก๊ตจำนวน 3 ชิ้น และกระเป๋ารูปทรงโฮโบจำนวน 3 ชิ้น ใช้เป็นชุดสีโทนเดียว และชุดสีตรงข้าม แนวทางในการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และสามารถเป็นแนวทางในการสร้างรายได้เพิ่มให้แก่ชุมชนกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านงัวบา โดยใช้วิธีการทำงานแบบมีส่วนร่วมได้ตามความมุ่งหมายของการทำวิจัย

คำสำคัญ: การออกแบบผลิตภัณฑ์; ผลิตภัณฑ์กระเป๋า; ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ

Abstract

Ban Nguaba Silk and Cotton Weaving Group, Nguaba Sub-district, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province were established in 2001, however, another handicraft group that wants to earn extra income to earn income for the family, The aim is to use leisure time to benefit and to revive the existing weaving wisdom. Thus, this research aims (1) to study the approach and process of designing cotton bags Silk and Cotton Weaving Group. (2) to design and develop cotton products for the silk and cotton weaving group. This research was held at Ban Nguaba, Nguaba Subdistrict, Wapi Pathum District Maha Sarakham Province. The research process started with in-depth data collection from 3 product design experts, combined with 3 other data collection methods: (1) *Observation*: Observing the activities of Ban Nguaba silk and cotton weaving group to see the work of the group and use it as information for product design, observe the problems and needs of the Ban Nguaba silk and cotton weaving group, and in the design of cotton products, observe the bag products available in the Ban Nguaba silk and cotton weaving group. And observe the target audience who prefers to buy cotton bags and see what shapes are popular from trusted fashion websites. (2) *Informal interview*: In the fieldwork, the researcher used the informal

[754]

Citation:

พัชรภรณ์ ญาคินิยม, นัฐณรงค์ กวีพงศธร, และ สิริรินภา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านงัวบา ตำบลงัวบา อำเภอกวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766
Yatniyom, P., Kaveepongsothorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Nguaba Nguaba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

.....

interview form to be used as basic information to be used in the design of cotton products of the silk weaving group and Ban Ngua Ba cotton weaving group, an informal interview conducted on the history of the Ban Ngua Ba silk and cotton weaving group, the background of making hand-woven cotton products, and the demands on the design of hand-woven cotton products. And (3) *Surveys* a survey of damaged hand-woven cotton products of the silk and cotton weaving group of Ban Ngua Ba and explores the shapes and forms of cotton bags in the market that are sold to solve the problem of Product design. The data is then analyzed and synthesized to create a product design specification. Once the draft has been received, all 3 experts will choose the corresponding design to be developed as a prototype. And take the prototype to survey product satisfaction through target groups of teenagers and working people through various online channels. The results found that 9 pieces of design and production of cotton bags in a total of 3 shapes; consisting of 3 tote-shaped bags, 3 baguette-shaped bags, and 3 hobo-shaped bags, used as monochromatic and contrasting combinations. However, the guidelines for designing cotton bags that are in line with consumer needs, and it can be a way to generate additional income for the Ban Ngua Ba silk and cotton weaving community, which uses a participatory approach according to the research objectives.

Keywords: Product Design; Bag Product; Hand-Woven Cotton Product

บทนำ

กลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านงัวบา ตำบลงัวบา อำเภอบ้านไร่ จังหวัดมหาสารคาม ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 เป็นกลุ่มหัตถกรรมอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องการหารายได้เสริมทำ เพื่อเป็นการหารายได้ให้กับครอบครัว โดยมี จุดมุ่งหมายว่าต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเพื่อเป็นการรื้อฟื้นภูมิปัญญาการทอผ้าที่มีอยู่แล้ว กลุ่ม แม่บ้านที่รวมตัวกัน ต่างเห็นพ้องร่วมกันว่าการทอผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าไหมพื้นเรียบ ผ้าฝ้าย ผ้าขาวม้า ผ้าสีพื้น คือ กิจกรรมที่ทุกคนสามารถทำได้และเคยทำมาก่อน จึงได้วางเงินลงทุนร่วมกัน แล้วย้นำเงินไปซื้อวัสดุ อุปกรณ์ แต่ใน ปัจจุบันกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านงัวบา ยังมีผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่มีความหลากหลาย มีเพียงแค่ผ้าฝืน ในด้านของ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มยังขาดความน่าสนใจ หรือแม้เวลาจัดแสดงสินค้าก็ยังไม่มีความหลากหลายของตัวสินค้า และมี กลุ่มลูกค้ามีความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์ แต่ผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มยังไม่ตรงตามความต้องการของกลุ่มผู้ซื้อได้ เพื่อ สร้างผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์กับกลุ่มเป้าหมายหรือผู้สนใจ ในส่วนของตัวผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มต้องการแปรรูปให้มีความ

[755]

Citation:

พัชรินทร์ ญาคินิยม, นัฐณรงค์ กวีพจนธร, และ สิริรักษา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสานจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านงัวบา ตำบลงัวบา อำเภอบ้านไร่ จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766

Yatniyom, P., Kaveepongsothorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngua Ba Ngua Ba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

น่าสนใจคือ กระเป่า เพราะกระเป่าของกลุ่มที่มีนั้น ยังไม่มีความน่าสนใจหรือความหลากหลายในด้านรูปแบบ จุดเด่นของประโยชน์การใช้สอยที่สามารถดึงดูดผู้ซื้อได้ และตัวกระเป่าที่มีอยู่ยังไม่สามารถเพิ่มมูลค่าของตัวผ้าที่นำมาแปรรูปได้ จึงทำให้ทางกลุ่มมีความต้องการที่อยากจะพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าที่มีอยู่ ให้มีความหลากหลายเพื่อสร้างจุดเด่น ความแตกต่างและทางเลือกให้กับกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายกลุ่มคนวัยทำงาน (บัวรี ชาวปี. 2564)

การออกแบบกระเป่าที่สอดคล้องกับการใช้งานก่อให้เกิดประโยชน์ในเรื่องการใช้งานที่หลากหลาย และสอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ เช่น การทำงาน การทำกิจกรรม การออกกำลังกาย การออกไปข้างนอก การเดินทาง และยังมีแนวคิดออกแบบเพื่อแสดงถึงความเป็นตัวตนของผู้ใช้งาน (พินาลิน สาริยา,2549) ตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด การออกแบบกระเป่าที่สามารถจัดเก็บสัมภาระหรือปรับเปลี่ยนรูปทรง หรือรูปลักษณะให้สอดคล้องกับการใช้งานในแต่ละบทบาทหน้าที่ เพื่อการแก้ปัญหาและทำให้เหมาะสมกับการใช้งานนอกจากนี้ยังช่วยให้เป็นทางเลือกใหม่กับให้ผู้บริโภคในปัจจุบันอีกด้วย (พรธนิษา เมืองผุย,2551) จึงมีการนำการออกแบบผลิตภัณฑ์ มาช่วยในการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ การออกแบบเพื่อสร้างชิ้นใหม่ให้แตกต่างจากของเดิมหรือปรับปรุงตกแต่งของเดิม ความสำคัญของการออกแบบกระเป่าเป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่จะทำให้กระบวนการในการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ประสบผลสำเร็จและตรงตามเป้าหมาย การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป่ามีปัจจัยที่นักออกแบบที่ต้องคำนึงถึง งานออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดีจะต้องผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ ทั้งรูปแบบ (Form) ประโยชน์ใช้สอย (Function) กายวิภาค (Ergonomics) และอื่น ๆ ให้เข้ากับวิถีการดำเนินชีวิต แฟชั่น หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภค และรวมไปถึงการมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวอีกด้วย

อย่างไรก็ตามการพัฒนาผลผลิตของชุมชนมักจะพบกับปัญหาและอุปสรรคอยู่เนืองๆ เช่น จักรพันธ์ สุระประเสริฐ (2560) พบว่า ลักษณะของผ้าทอมือที่ชุมชนคือ ผ้าทอลายน้ำไหล และผ้าทอลายขีด รูปแบบเครื่องแต่งกายที่ชุมชนมีอยู่ไม่ตอบสนองความต้องการ ของกลุ่มเป้าหมายใหม่ ชุมชนไม่มีความรู้ในการใช้หลักและกระบวนการในการออกแบบเครื่องแต่งกาย จากการวิเคราะห์ทำให้ได้แนวทางพัฒนาการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีจากผ้าฝ้ายที่เหมาะสมกับกลุ่ม เป้าหมาย โดยใช้หลักในการออกแบบ อย่างไรก็ตามการชุมชนยังจำเป็นต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองให้ดียิ่งขึ้นไป ดังผลการวิจัยของ จุฑามาศ ดอนอ่อนบัว และ จิรวัดน์ พิระสันต์ (2563) พบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ในกลุ่มผ้าทอ อีสานจะกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเกิดการเรียนรู้และเข้าถึงนวัตกรรมใหม่ๆ และพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสให้มากขึ้นด้วยการคิดต่างและผลิตงานที่ตรงกับ ความต้องการของตลาด ก็จะสามารถต่อยอดมูลค่าทางการขายได้มากขึ้น สร้างศักยภาพและความยั่งยืนให้กับสินค้าท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นโดยการนำ กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยมีหน่วยงานภายนอกหรือหน่วยงานภาครัฐ มีส่วนร่วมในโครงการในการพัฒนาสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ โดยกลุ่มสมาชิกทอผ้า มีส่วนร่วมในการร่วมสร้างสรรค์

[756]

Citation:

พัชรภรณ์ ญาคินนิม, นัฐณรงค์ กวีพงศธร, และ สิริษา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป่าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าใหม่และผ้ายบ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอกาบเชิง จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766
Yatniyom, P., Kaveepongsathorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngu Ba Nguaba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

ผลิตภัณฑ์ผ้าทออัตลักษณ์ท้องถิ่นจังหวัดเลยเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในการออกแบบและพัฒนานวัตกรรม ผ้าฝ้ายทอมือทำให้เกิดกระบวนการในการผลิตที่มีความเป็นอัตลักษณ์โดยวิเคราะห์ จากปัญหาที่เกิดขึ้น อีกทั้งการจัดกิจกรรมฝึกอบรมความรู้โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม จึงเป็นการทำให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตและการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ผ้าทออัตลักษณ์ท้องถิ่นจังหวัดเลย

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเห็นว่า การที่จะพัฒนาส่งเสริมผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าฝ้ายของกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจัวบ้านนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก เพราะในปัจจุบันผู้คนมีความนิยมใช้กระเป๋าผ้ากันเป็นอย่างมาก และยังเป็นผลิตภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติที่มีความโดดเด่น ซึ่งส่งผลให้เกิดผลิตภัณฑ์มากมาย กับกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจัวบา ซึ่งเป็นร้านที่มีกลุ่มลูกค้าที่หลากหลายมาเที่ยวชมในทุก ๆ ปี และเปิดรับสินค้าหัตถกรรมจากชาวบ้านภายในหมู่บ้านนำมารวมกันวางขาย เพื่อสนับสนุนรายได้ให้กับชุมชน ผลิตภัณฑ์ประเภทนี้จึงเหมาะสมที่จะส่งเสริมให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้นนอกเหนือจากการทำเกษตร ผู้วิจัยจึงออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย โดยได้แนวคิดจากรูปทรงเรขาคณิตและเป็นรูปทรงที่ได้วิเคราะห์มาจากความนิยมของกลุ่มเป้าหมาย ความสำคัญของวัสดุผ้าฝ้ายนำมาออกแบบเพื่อให้มองเห็นความถึงสำคัญของออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ตามยุคสมัยในปัจจุบัน เพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้บริโภคตั้งแต่กลุ่มวัยทำงานถึงกลุ่มข้าราชการ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีกำลังซื้อมากที่สุด และได้สร้างแรงบันดาลใจและแนวทางให้กับชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในครั้งต่อไป ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าที่มีความน่าสนใจและนิยมใส่ไปทำงานหรือออกไปทำกิจกรรมข้างนอกกันมากที่สุด คือ กระเป๋าทรงโทท กระเป๋าบาเก้ต กระเป๋าโฮโบ เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยและได้ออกแบบฟังก์ชันการใช้งานที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด และสามารถใช้ประโยชน์จากวัสดุผ้าฝ้ายให้ได้ประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางและกระบวนการการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย กลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ให้กับกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตของวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยวางกรอบการวิจัย ดังนี้

[757]

Citation:

พัชรินทร์ ฤทธินิม, นัฐณรงค์ กวีพงษ์, และ สิริณา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766
Yatniyom, P., Kaveepongsothorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngu Ba Nguaba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่ การทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษากลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย ตั้งอยู่ที่หมู่ 2 บ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังรวมกลุ่มกันทอผ้าโดยใช้วัตถุดิบภายในท้องถิ่นในการทอผ้าฝ้าย

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มคนวัยทำงาน ที่มีอายุระหว่าง 25-40 ปี เป็นกลุ่ม Generation Y

ขอบเขตด้านผลิตภัณฑ์ ออกแบบรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย 3 รูปแบบ 9 ชิ้นดังนี้

1. กระเป๋าทรงโทท (Tote) จำนวน 3 ชิ้น
 - ขนาดเล็ก 44 x 30 x 35 เซนติเมตร 1 ชิ้น
 - ขนาดกลาง 42 x 31 x 42 เซนติเมตร 1 ชิ้น
 - ขนาดใหญ่ 46 x 36 x 31 เซนติเมตร 1 ชิ้น
2. กระเป๋าทรงบาเก็ต (Baguette) จำนวน 3 ชิ้น
 - ขนาดเล็ก 4 x 19 x 11.5 เซนติเมตร 1 ชิ้น
 - ขนาดกลาง 4 x 26 x 14 เซนติเมตร 1 ชิ้น
 - ขนาดใหญ่ 5.5 x 33 x 18 เซนติเมตร 1 ชิ้น
3. กระเป๋าทรงโฮโบหรือกระเป๋าฮุย (Hobo) จำนวน 3 ชิ้น
 - ขนาดเล็ก 25.5 x 18.5 x 24.5 เซนติเมตร 1 ชิ้น
 - ขนาดกลาง 33 x 26 x 30 เซนติเมตร 1 ชิ้น
 - ขนาดใหญ่ 36 x 29 x 32 เซนติเมตร 1 ชิ้น

[758]

Citation:

พัชรินทร์ ญาตินิยม, นัฐณรงค์ กวีพงศธร, และ สิริณา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766

Yatniyom, P., Kaveepongsathorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Nguwa Ba Nguawa Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

ระเบียบวิธีการวิจัย

การทำวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายของกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านงัวบา อำเภอบางบาล จังหวัดมหาสารคาม จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง จะเห็นว่าขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ผลมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องวางแผนในการทำงานก่อน เพื่อให้การทำงานเป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผนไว้ การวางแผนยังช่วยทำให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ช่วยให้เราเข้าใจในขั้นตอนกระบวนการทำงาน การวางแผนการทำงานที่ดียังช่วยในการประหยัดเวลาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

แหล่งข้อมูล: (1) ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้ คือ กลุ่มคนอายุระหว่าง 20 - 40 ปี ในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 100 คน (2) กลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย คือ กลุ่มคนอายุระหว่าง 20 - 40 ปี โดยเป็นกลุ่มวัยรุ่นวัยทำงาน ช่างราชการ ที่ชอบงานหัตถกรรม ที่มีความชื่นชอบในสินค้าประเภทกระเป๋าผ้า ในจังหวัดมหาสารคาม

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย: ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 3 เครื่องมือ ดังนี้

1. **เครื่องมือขั้นที่ 1:** ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ 1 ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือเป็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยศึกษาข้อมูลด้านการออกแบบกระเป๋าและรูปแบบกระเป๋า เพื่อสรุปเป็นแนวคิดร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ โดยมีประเด็นคำถามประกอบด้วยคำถามด้านรูปทรง สี และขนาด ที่เหมาะสมแก่การนำมาวิจัย โดยข้อสรุปที่ได้ผู้วิจัยจะนำมาใช้เป็นข้อกำหนดในการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าต่อไป นอกจากนั้นวิธีการหาคุณภาพเครื่องมือขั้นที่ 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นคำถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญในการสร้างแบบสอบถาม พิจารณาความเหมาะสมของประเด็นคำถามแต่ละข้อก่อนนำไปใช้จริง

2. **เครื่องมือขั้นที่ 2:** ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ โดยเครื่องมือขั้นที่ 2 เป็นแบบร่างที่ใช้ในกระบวนการออกแบบและพัฒนา ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานออกแบบเป็น 2 ขั้นตอน เพื่อให้ได้แบบร่างมาทั้งหมด 3 รูปแบบ 9 ชิ้น ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แบบร่างเพื่อนำเสนอแนวคิดการออกแบบกระเป๋า ประกอบด้วยแนวคิดที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแนวคิดที่ผู้วิจัยได้ออกแบบมา จากนั้นเมื่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เลือกแนวคิดที่เหมาะสม 3 แนวทาง จึงนำไปสู่แบบร่างถัดไป

ขั้นตอนที่ 2 หลังจากที่ได้แนวคิดการออกแบบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยนำแนวคิดมาพัฒนาเป็นรูปแบบของแบบร่างสองมิติด้วยการเขียนแบบร่างด้วยมือ ซึ่งได้ทดลองลงสีเนื้อผ้าที่วัสดุที่นำมาใช้ประกอบในการออกแบบกระเป๋า โดยขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำแนวทางการออกแบบ 3 แนวทาง จากในขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนาต่อให้ได้แบบจำนวน 3 รูปแบบ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาแบบร่างสุดท้าย 3 รูปแบบ

3. **เครื่องมือขั้นที่ 3:** ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ โดยเครื่องมือขั้นที่ 3 เป็นเครื่องมือประเมินความพึงพอใจต่อชิ้นงานจริง ซึ่งใช้แบบสอบถามออนไลน์ในการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมาย ที่อายุระหว่าง 20-

[759]

Citation:

พัชรินทร์ ญาคินิยม, นัฐณรงค์ กวีพงษ์, และ สิริษา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านงัวบา ตำบลงัวบา อำเภอบางบาล จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766
Yatniyom, P., Kaveepongsothorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngua Ba Ngua Ba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

40 ปี ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง และเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยให้ผู้ที่ให้ข้อมูลไปแล้ว เป็นผู้แนะนำบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตนเองมาตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภค ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 ภาพถ่ายผลงานจริง 3 รูปแบบ

ส่วนที่ 3 คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้บริโภคเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อนำมาพัฒนาต้นแบบต่อไป

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่าเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการแบบลิทเคิร์ท

เกณฑ์คะแนน	เกณฑ์ประเมิน
คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด	คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นเชิงบวกมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก	คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นเชิงบวกมาก
คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นเชิงบวกปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย	คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นเชิงบวกน้อย
คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด	คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นเชิงบวกน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล: ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่ภาคสนามตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยจำแนกตามประเด็นและขอบเขตด้านเนื้อหาตามขั้นตอน ดังนี้ (1) รวบรวมรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋า โดยจำแนกกระเป๋าตามประเภทของกระเป๋า การใช้งาน รูปทรงของกระเป๋า และบ้างตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทกระเป๋าจากเอกสาร วิจัย และสื่อออนไลน์ (2) ลงพื้นที่ภาคสนามร่วมกับกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม (3) ศึกษาแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าในอดีตและแนวโน้มการพัฒนาผ่านเทรนด์แฟชั่นและการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และ (4) เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถามความเห็นด้านรูปแบบกระเป๋า สี ขนาด จากผู้บริโภค

การวิเคราะห์ข้อมูล: ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า และจากการศึกษาขั้นตอนการวิจัย มาทำการวิเคราะห์เพื่อใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ: จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ มีการนำเสนอแนวคิดและกำหนดขอบเขตการศึกษา ทำให้มีขอบเขตที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน โดยข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ มีดังนี้

1.1 รูปทรงกระเป๋า

1.2 วัสดุหลักที่ใช้ในการทำกระเป๋า ได้แก่ ผ้าฝ้าย และวัสดุเสริมในการทำกระเป๋า

[760]

Citation:

พัชรินทร์ ญาคินนิม, นัฐณรงค์ กวีพงศธร, และ สิริณา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอลำปาง จ.มหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766
Yatniyom, P., Kaveepongsothorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngua Ba Ngua Ba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

1.3 เทคนิคการทำกระเป๋า

1.4 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มทอผ้า และกลุ่มผู้บริโภค

1.5 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นข้อกำหนดด้านการออกแบบ

2. กรอบแนวคิดในการออกแบบ: หลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้ว จึงได้แรงบันดาลใจในการออกแบบ

จากรูปทรงกระเป๋าที่เป็นพื้นฐานอยู่แล้วและเป็นรูปทรงที่ตอบสนองต่อการใช้งานของกลุ่มเป้าหมาย การใช้สี สีที่ใช้จะเป็นสีจากการย้อมธรรมชาติ โดยเลือกใช้สีแดงผสมสีเงิน สีดำผสมสีเงิน สีเหลืองผสมสีเงิน โดยสีที่เลือกมาจะเป็นการทอผ้าฝ้ายผสม คือการทอผสมฝ้ายสองสี และเพื่อไม่ให้กระเป๋าดูเรียบไป จึงใช้ทฤษฎีการจับคู่สีมาใช้เพิ่มความน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ ด้านในเป็นการออกแบบเพื่อให้สามารถบรรจุสิ่งได้ เช่น Laptop iPad เอกสาร ฯลฯ

ภาพประกอบที่ 1 มุดบอร์ดแรงบันดาลใจในการออกแบบ

ผลการวิจัย

1. การศึกษาแนวทางและกระบวนการการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย กลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านงัวบา ตำบลงัวบา อำเภอลำดวน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป็นผ้าฝ้ายสีพื้นต่าง ๆ ลักษณะของสีจะนิยมใช้ที่มีตามความนิยมของแต่ละกลุ่มชุมชน ซึ่งผ้าฝ้ายที่พบได้ทั่วไปในกลุ่ม ได้แก่ ผ้าฝ้ายสีพื้น ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้างต้น เป็นผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปมาจากผ้าฝ้ายลายผ้าขาวม้า มีทั้งสีย้อมธรรมชาติและสีย้อม

[761]

Citation:

พัชรินทร์ ญาคินิยม, นัฐณรงค์ กวีพงศธร, และ สิริณา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านงัวบา ตำบลงัวบา อำเภอลำดวน จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766

Yatniyom, P., Kaveepongsothorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngu Ba Nguaba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

เคมี ซึ่งสีผ้าทางกลุ่มจะมีสีประจำกลุ่ม 5 สี คือ สีน้ำตาล สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน สีชมพู เป็นสีย้อมธรรมชาติทั้งหมด ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวทางและกระบวนการการออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1.1 ศึกษาและสำรวจภาพรวมรูปแบบกระเป๋านิเทศสารแฟชั่นและแบรนด์ที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ ซึ่งจากการสำรวจภาพรวมทำให้พบว่า รูปแบบกระเป๋าทรงขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ที่ได้รับความนิยมเป็นส่วนมากคือ กระเป๋าบานแก๊ต กระเป๋าโท้ท กระเป๋าโฮโบ เป็นรูปทรงที่มีการใช้งานได้กับทุกสถานการณ์

1.2 การกำหนดฟังก์ชันรูปแบบกระเป๋า และขนาด จากพฤติกรรมการใช้กระเป๋าของกลุ่มเป้าหมาย นั่นคือ กลุ่มคนวัยทำงาน เพราะเป็นกลุ่มที่มีการเติบโตมากับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ รวมถึงกำลังทรัพย์ในการจับจ่ายซื้อของยังมีมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

1.3 รูปทรงกระเป๋าที่ได้จากการคัดเลือก มาออกแบบร่างโดยได้มีกิตติกรออกแบบจากรูปแบบกระเป๋าทั้ง 3 รูปแบบที่ได้จากการสำรวจ คือ รูปแบบกระเป๋าบานแก๊ต จำนวน 7 รูปแบบ รูปแบบกระเป๋าโท้ทจำนวน 7 รูปแบบ รูปแบบกระเป๋าโฮโบ 7 แบบ ก่อนที่จะนำไปคัดเลือกแบบในขั้นต่อไป

1.4 นำแบบร่างและข้อมูลด้านรูปแบบ สี วัสดุที่นำมาใช้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญสรุปรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อในไปสู่ขั้นตอนการออกแบบขั้นต่อไป

กระบวนการการออกแบบผลิตภัณฑ์ กระเป๋าจากผ้าฝ้าย กลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา

- ศึกษาและสำรวจภาพรวมรูปแบบ กระเป๋านิเทศสารแฟชั่นและแบรนด์ที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ
- การกำหนดฟังก์ชันรูปแบบกระเป๋า และขนาด จากพฤติกรรมการใช้กระเป๋าของกลุ่มเป้าหมาย
- รูปทรงกระเป๋าที่ได้จากการคัดเลือก
- นำแบบร่างและข้อมูลด้านรูปแบบ สี วัสดุที่นำมาใช้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ

แผนภาพที่ 2 กระบวนการการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจัวบา

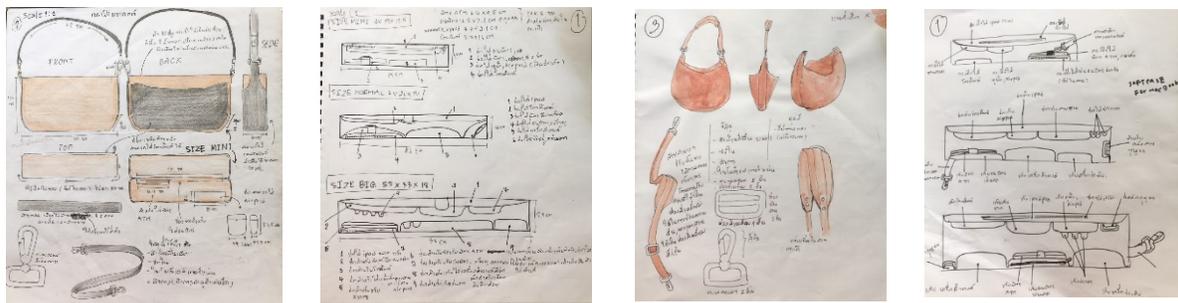
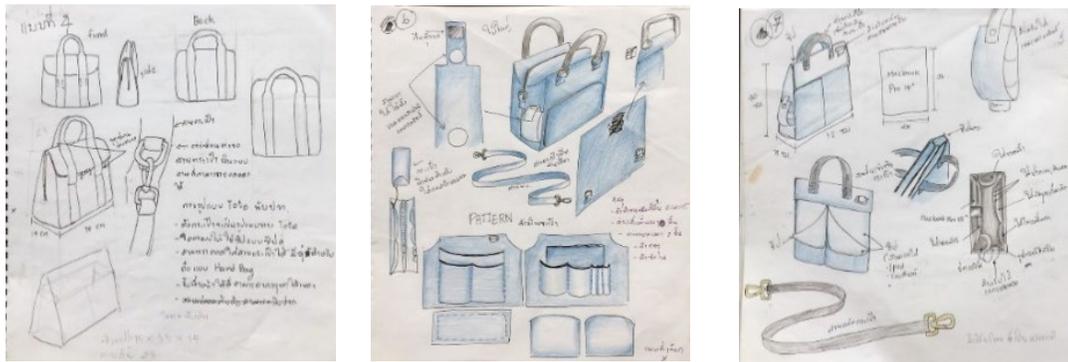
2. การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ให้กับกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า รูปแบบของผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายมีเพียงไม่กี่รูปแบบคือ การทอเป็นผืนใหญ่และนำมาตัดเย็บเป็นชุดเสื้อผ้า หรือผ้าชิ้น ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ และกระเป๋าสะพายไหล่ใบเล็ก ทำให้ทางกลุ่มแม่บ้านทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา มีความต้องการต้องการที่จะออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่และหลากหลาย เหมาะสมกับยุคสมัยและมีประโยชน์ในการใช้งานนอกเหนือจากการเป็นผ้าผืนใหญ่ แต่ไม่สามารถแปรรูป

[762]

Citation:

พัชรภรณ์ ฤทธินิม, นัฐณรงค์ กวีพงศธร, และ สิริภา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766
Yatniyom, P., Kaveepongsothorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngu Ba Nguaba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

ผ้าฝ้ายให้เป็นรูปแบบอื่นได้ทั้ง ๆ ที่ในชุมชนมีวัตถุดิบคือ ต้นฝ้าย ที่เพียงพอในความต้องการด้านการผลิตและการศึกษาถึงกรรมวิธีการผลิตผ้าฝ้าย ทำให้ทราบว่า การทอผ้าฝ้ายในแต่ละครั้งนั้นมีระยะเวลาในการทอ และค่อนข้างที่จะมีน้อยคนที่จะทอผ้าฝ้ายสีพื้น รวมไปถึงทางกลุ่มจะไม่ทอไว้จะนิยมทอตามความต้องการของผู้ซื้อ ทำให้ไม่ค่อยมีคนทอผ้าฝ้ายไว้ และเพราะต้องอาศัยความประณีตและความอดทนที่จะผลิตให้ออกมาสมบูรณ์ต่อ 1 ผืน ส่วนปัญหาของผ้าฝ้าย คือ เมื่อเก็บไว้นาน ๆ ก็เกิดการอับชื้น แฉง หนูเข้าไปและ ความเป็นไปได้ในการนำผ้าฝ้ายมาออกแบบ คือ คุณสมบัติของผ้าฝ้ายเมื่อเข็นเส้นด้ายแล้วนำมาทอเป็นผืนผ้าจะมีความนุ่มและเหนียวทนทาน น้ำหนักเบา ซึ่งจากข้อมูลข้างต้นจึงได้ข้อสรุปที่เป็นข้อมูลผลการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นคือ ปัญหา ด้านการขาดความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้สี และปัญหาการทำงานโดยไม่คำนึงถึงขนาดและสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดให้มีการดำเนินการออกแบบรูปแบบ ผลิตภัณฑ์กระเป๋า มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้ออกแบบกับช่างเย็บผ้า ของกลุ่มโดยจัดการวางแผนการดำเนินการและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบตามความเหมาะสม และดำเนินการออกแบบรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายและทดลองสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์จนได้งานต้นแบบเป็นผลิตภัณฑ์ขึ้นมา 3 รูปแบบ จำนวน 9 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระเป๋าโท้ทใบเล็ก 1 ใบ กระเป๋าโท้ทใบกลาง 1 ใบ กระเป๋าโท้ทใบใหญ่ 1 ใบ กระเป๋าบาแก๊ตใบเล็ก 1 ใบ กระเป๋าบาแก๊ตใบกลาง 1 ใบ กระเป๋าบาแก๊ตใบใหญ่ 1 ใบ กระเป๋าโฮโบใบเล็ก 1 ใบ กระเป๋าโฮโบใบกลาง 1 ใบ กระเป๋าโฮโบใบใหญ่ 1 ใบ

ภาพประกอบที่ 2 แบบร่างกระเป๋าทั้ง 3 แบบ

[763]

Citation:

พัชรภรณ์ ฤทธินิยม, นัฐณรงค์ กวีทอง, และ สิริภา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจิวบา ตำบลจิวบา อำเภอบึงพูน จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766
Yatniyom, P., Kaveepongsathorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngu Ba Nguaba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

อภิปรายผลการวิจัย

การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย ของกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอกว๋ายาปีพุม จังหวัดมหาสารคาม สามารถดำเนินการในเรื่องของการศึกษาหาข้อมูลก่อนออกแบบ ความสำคัญของผลิตภัณฑ์ชนิดนี้อยู่ที่ตัววัสดุที่ใช้ทำ ผู้วิจัยจะต้องรู้ถึงคุณสมบัติของวัสดุที่จะนำมาออกแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ รูปแบบที่นำมาออกแบบมีความสอดคล้องกับเทคนิคที่นำมาใช้หรือไม่ รูปแบบและเทคนิคที่นำมาใช้มีข้อจำกัดในการทำผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมต่อการทำผลิตภัณฑ์นี้ หากไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ทำ ผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นนั้นก็จะไม่มีประโยชน์และใช้งานไม่ได้ ในการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย ของกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอกว๋ายาปีพุม จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านหน้าที่ใช้สอยของ กนวรรณ นีรพงษ์ (2564) กล่าวไว้ว่า ที่ใช้หน้าที่ใช้สอยภายในกระเป๋าสามารถใส่สิ่งของที่จำเป็นได้ดี มีช่องสำหรับใส่โทรศัพท์มือถือ และของอื่นๆ สายสะพายแข็งแรง กระชับทำให้การใช้งานของกระเป๋ามีความสะดวกคล่องแคล่ว การเพิ่มหน้าที่ใช้สอยมากขึ้นโดยเพิ่มช่องใส่กระเป๋าต่างค์ กุญแจ และมือถือด้านความสะดวกสบาย ในการใช้งานรูปทรงของกระเป๋าสามารถหีบของ เก็บของได้มาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพทย์ ปั่นสี (2554) กล่าวไว้ว่า สายสะพายต้องกว้างเพื่อช่วยรองรับน้ำหนักของกระเป๋า ด้านวัสดุ วัสดุหลักที่ใช้เป็นผ้าฝ้าย มีความหนาและแข็งแรง กระเป๋าแต่ละใบจะใช้ผ้าฝ้ายเช่น โทททั้ง 3 ขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ จะตกอยู่ที่ใบละ 2 - 3 เมตร รวมสายกระเป๋า บาแกตทั้ง 3 ขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ จะตกอยู่ที่ใบละ 1-1.50 เมตร รวมสายกระเป๋า โยโบทั้ง 3 ขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ จะตกอยู่ที่ใบละ 1- 2 เมตร รวมสายกระเป๋า และวัสดุเสริมทรงจะเป็นแผ่นใยสังเคราะห์และผ้ากาว วัสดุในการทำสายกระเป๋าเป็นผ้าฝ้าย เสริมด้วยตะขอสำหรับเกี่ยวตัวกระเป๋าและห่วงปรับสายแบบเหล็กขนาด 3.5 เซนติเมตร ห่วงตัวที่ใช้ขนาดเล็กลง 2 เซนติเมตร ด้านความสวยงาม รูปทรงของกระเป๋าเป็นรูปทรงที่ทันสมัยและถือได้ว่าเป็นที่นิยมกันใน กลุ่มคนวัยทำงาน สีของผ้าฝ้ายที่นำมาใช้ทำกระเป๋ามีความลงตัว มีการใช้สีแบบสีคู่ตรงข้าม เพื่อให้กระเป๋าที่มีความสนุกแต่ก็มีความเรียบในตัว ทำให้กระเป๋ามีจุดเด่นและน่าสนใจ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเทพ เทพสงวน (2553) กล่าวไว้ว่า ลายบางส่วนที่ใช้ลูกปัดร้อยเป็นลายเน้นเรื่องลายที่ค่อนข้างละเอียด สีเส้นที่สดใส วัสดุมาผสมผสานกับรูปทรงให้มีความเรียบง่าย

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการศึกษาและออกแบบพัฒนารูปแบบกระเป๋า กลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอกว๋ายาปีพุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ ดังนี้

[764]

Citation:

พัชรินทร์ ญาคินนิม, นัฐณรงค์ กวีพงศธร, และ สิริณา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอกว๋ายาปีพุม จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766
Yatniyom, P., Kaveepongsathorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngua Ba Ngua Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

1. ควรมีการพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายให้มีความทันสมัย และการให้ความสำคัญกับรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายเพื่อให้ตรงตามแผนที่วางไว้
2. ควรมีการนำรูปแบบใหม่ๆเข้ามาทำการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย ให้มีความหลากหลาย น่าสนใจและแปลกใหม่กว่ารูปแบบเดิมที่มีอยู่
3. ควรมีการศึกษาเทคนิควิธีการนำอุปกรณ์อื่นๆมาใช้ในเทคนิคการทำกระเป๋าวันนี้มีเทคนิคที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดเทคนิคใหม่ๆในการออกแบบการทำกระเป๋าเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับตัวผลิตภัณฑ์

จากการศึกษาและสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย โดยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ในการออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานขึ้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่ารูปแบบกระเป๋า ประเภทที่แบ่งตามลักษณะคนใช้งานได้แก่ กระเป๋าใบใหญ่ กระเป๋าสะพายไหล่ กระเป๋าทูจวบสั้น กระเป๋าทนียบ กระเป๋าไปงานกลางคืน รูปแบบกระเป๋า ประเภทที่แบ่งตามลักษณะโครงสร้างได้แก่ กระเป๋าคงรูป กระเป๋าไม่คงรูป กระเป๋ากึ่งคงรูป เป็นรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ออกแบบกระเป๋าได้และเพื่อให้เกิดรูปแบบใหม่สามารถต่อยอดในการสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆได้ และเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่มีความสนใจในผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย โดยการออกแบบในแต่ละครั้งได้มีการวางแผนก่อนการทำงานทุกครั้งซึ่งต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบ ความรู้ในเรื่องของกระบวนการการออกแบบ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการตรวจสอบและให้คำแนะนำที่มีความเหมาะสมกับชิ้นงานตั้งแต่แบบร่าง การจัดวาง รูปแบบของผลิตภัณฑ์ วัสดุที่นำมาใช้ทำ ความปลอดภัย ความแข็งแรงทนทานของผลิตภัณฑ์ การบำรุงรักษา สีที่เหมาะสม ตลอดจนผลงานสำเร็จสมบูรณ์ เพื่อที่จะได้ผลงานที่สมบูรณ์ที่สุด และเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่มีความสนใจในผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย จากการสร้างสรรค์ผลงานหลายๆกระบวนการการศึกษา ซึ่งได้ทราบถึงปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานและในขณะเดียวกันก็ได้เรียนรู้เทคนิคและประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าจนทำงานได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

การดำเนินการวิจัยการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้าย ของกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอบางบาล จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ทำให้ผู้ออกแบบได้มีความเข้าใจรูปแบบและความคิดของการเป็นนักออกแบบที่ดี ว่าผลงานในการออกแบบนั้นต้องตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้จริง ทั้งรูปแบบของกระเป๋า วัสดุ สีสันทันที่เข้ากับผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้าฝ้าย ความต้องการของผู้ใช้ ขนาดของที่กระเป๋ายี่ที่เหมาะสมกับผู้ใช้งาน ความปลอดภัยในการใช้งาน ความคงทนต่อการใช้งานสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องที่น่าออกแบบควรคำนึงถึง เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีมีคุณภาพ เหมาะสมต่อผู้ใช้งาน นอกจากนี้การเข้าใจผู้บริโภคจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่ต้องเรียนรู้เป็นอย่างดี เพื่อให้ได้ออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน ดังนั้นนัก

[765]

Citation:

พัชรินทร์ ญาคินิยม, นัฐณรงค์ กวีพงศธร, และ สิริณา จจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอบางบาล จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766
Yatniyom, P., Kaveepongsathorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngua Ba Nguaaba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>

ออกแบบต้องพยายามค้นคว้าสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เรียนรู้ และฝึกฝนอยู่เสมอ ทั้งกรรมวิธีการผลิต การเลือกใช้วัสดุ และหลักในการออกแบบ โดยมีความสามารถเข้าใจ การวิเคราะห์ปัญหา ซึ่งนักออกแบบที่ดีควรมีความชำนาญ มีประสบการณ์ ต้องศึกษาความต้องการของมนุษย์ มีความเข้าใจในเรื่องวัสดุที่จะนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิตเป็นอย่างดี สามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองให้แก่ผู้อื่นเข้าใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีรสนิยม เข้าใจศิลปะและความงาม ต้องมีความรู้รอบตัว แสวงหาข้อมูลอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาในการออกแบบ มีความเชื่อมั่นในคำตอบ วิธีการ และสิ่งใหม่มากกว่าการยึดมั่นในสิ่งเดิม เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้สอยในชีวิตประจำวัน ทั้งทางอารมณ์ความรู้สึก ความชื่นชอบ ความงาม ความพอใจ ความสุขสบายใจ ในการคิดออกแบบและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของมนุษย์

เอกสารอ้างอิง

กนวรรณ นีรพงษ์. (2564). สมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา. สัมภาษณ์. 28 ธันวาคม 2564.

จักรพันธ์ สุระประเสริฐ (2560). แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการออกแบบเครื่องแต่งกาย สตรีจากผ้าฝ้าย:

กรณีศึกษาชุมชนทอผ้าฝ้ายบ้านเฮี้ย อำเภอบัว จังหวัดน่าน. SUTHIPARITHAT. 31 (97), 157-168.

จุฑามาศ ดอนอ่อนแก้ว และ จิรวัดน์ พิระสันต์ (2563). นวัตกรรมการพัฒนาผ้าฝ้ายทอมืออัตลักษณ์ท้องถิ่น

จังหวัดเลย. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 12 (2), 22-42.

บัวรี ชาวปี. (2564). ประธานกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้าย บ้านจัวบา. สัมภาษณ์. 28 ธันวาคม 2564.

พรเทพ เทพสงวน. (2553). ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี: มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.

พรรณนิษา เมืองผุย. (2551) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์กระเป๋าหิ้วชั้นนำของผู้บริโภคใน

เขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. DOI

: https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_Doi=10.14457/RU.the.2008.234

พินาณิน สารिया. (2549). การออกแบบลวดลาย. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์

สมหทัย ปั่นสี. (2554). ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี: มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.

[766]

Citation:

พัชรินทร์ ญาตินิยม, นัฐณรงค์ กวีพงศธร, และ สิริณภา ขจรโมทย์. (2565). การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าฝ้ายกลุ่มทอผ้าไหมและผ้าฝ้ายบ้านจัวบา ตำบลจัวบา อำเภอบัวปทุม จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 753-766

Yatniyom, P., Kaveepongsothorn, N., & Khajonmot, S., (2022). The Cotton Bag Products Designs of the Silk and Cotton Weaving Group, Ban Ngu Ba Nguaba Subdistrict, Wapi Pathum District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 753-766; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2022.175>